

B.Sc. / B.Sc. (I.T.) / B.C.A. CBCS Pattern Semester-I
UCA1F01M / UBITT102.2 / UBCAT102.2 - Compulsory Marathi-I

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/W/23/10634S

Max. Marks : 80

1. 'अखेरचे किर्तन' या पाठात संत गाडगेबाबांनी लोकशिक्षणाचे धडे कसे दिले आहेत. ते सविस्तर स्पष्ट करा? 15

किंवा

'विज्ञानयुगात भारत' या पाठाच्या आधारे भारताच्या विज्ञानविषयक प्रगतीचा आढावा घ्या.

2. 'विद्यार्थ्यांप्रत' या कवितेतून कवी केशवसुत यांनी विद्यार्थ्यांमध्ये असणाऱ्या श्रेष्ठ गुणांचे वर्णन कसे केले आहे? 15

किंवा

'भंगू दे काठिन्य माझे' या कवितेतून कवी बा. सी. मर्डेकर यांनी कोणते मागणे मागितले आहे?

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 15

गट 'अ'

क) राजकारणातील व्यक्तिपूजा की लोकशाहीला मारक ठरते, असे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर का म्हणतात?

ख) 'पाखराला तरी थारा मिळतो; पण आमाला कुठंच जागा व्हावती'? असे लेखक कचरू गिऱ्हे का म्हणतात?

ग) महारोगी असणाऱ्या गोविंदाने लेखकाला कशी मदत केली?

किंवा

गट 'ब'

च) समाजपरिवर्तन सनदशीर मार्गाने झाले तरच लोकशाही टिकेल, असे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर का म्हणतात?

छ) लेखक कचरू गिऱ्हे यांच्या दगड लागलेल्या घटनेचे वर्णन करा.

ज) 'जगात फक्त आशीर्वाद हीच एक गोष्ट स्वस्त आहे', असे उत्तम कांबळे यांना का वाटत होते?

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 15
- गट 'क'**
- त) संत ज्ञानेश्वरांनी परमेश्वराजवळ कोणते मागणे मागितले आहे?
- थ) 'स्वप्नाची समाप्ती' या कवितेत कवीने पहाटेची परिवर्तने कशी टिपली आहेत?
- द) 'लेखनीच्या तलवारी' या कवितेत कवयित्री उषाकिरण आत्राम कोणते आवाहन करतात?
- किंवा**
- गट 'ड'**
- प) 'पसायदान हा संपूर्ण मानव जातीच्या कल्याणाचा जाहीरनामा आहे', हे स्पष्ट करा?
- फ) ध्येय प्रेम, आशा यांची होतसे का कधी पूर्ती? असा प्रश्न कवी कुसुमाग्रज यांना का पडतो?
- ब) 'लेखनीच्या तलवारीने वार करणे शिका' असे कवयित्री उषाकिरण आत्राम का म्हणतात?
5. अ) पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 10
- गट 'च'**
- 1) भाषिक कौशल्ये कोणती आहेत ते स्पष्ट करा.
- 2) शब्दांचे व्यापकपण तुमच्या शब्दांत मांडा.
- किंवा**
- गट 'छ'**
- 3) परिणामकारक अभिव्यक्तीसाठी कोणत्या गोष्टींची आवश्यकता असते.
- 4) आभार प्रदर्शन करतांना कोणते संकेत पाळावे?
- ब) पुढीलपैकी कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. 10
- 1) भाषा म्हणजे संवादाचे साधन आहे, स्पष्ट करा.
- 2) भाषेचे महत्व विशद करा.
- 3) लिपी म्हणजे काय?
- 4) मराठीतील वर्ण विचार स्पष्ट करा.
- 5) स्वरादी म्हणजे काय?
- 6) स्पर्श व्यंजने कशाला म्हणतात?
- 7) अनुनासिक वर्ण कोणकोणते आहे?

*****